

HAGFORS KOMMUN

Förslag till

DRIFTBUDGET 2018

PLAN 2019-2020

Beslutad av kommunfullmäktige 2017-11-27 § 74

INNEHÅLL

Sida

Resultaträkning/Driftbudget	3
Balansräkning och kassaflöde	4-5
Kommunala skattesatser i Värmland 2017 och Befolkning Hagfors kommun 2016, 2017	6
Kommunledningsutskott	7-8
– konsekvensbeskrivning	8-11
Samhällsbyggnadsutskott, skattefinansierad del	12-13
– konsekvensbeskrivning, skattefinansierad del	13-15
Samhällsbyggnadsutskott, taxefinansierad del	15
Barn- och bildningsutskott	16-17
– konsekvensbeskrivning	17-19
Miljö och byggnämnd	20
– konsekvensbeskrivning	20
Individ- och omsorgsutskott	
– Sociala avdelningen	21-22
– konsekvensbeskrivning sociala avdelningen	22-25
– Vård- och omsorgsavdelningen	26-27
– konsekvensbeskrivning vård- och omsorgsavdelningen	27-29
Engångskostnader, rearesultat	29
Investeringsbudget	30-31
- konsekvensbeskrivning investeringsbudget	31-36
Nyckeltal, diagram	37

RESULTATRÄKNING BUDGET 2018 PLAN 2019-2020

Tusentals kronor	Budget 2017 netto KF 2016-11- 30	Budget 2018 netto	Plan 2019 netto	Plan 2020 netto
Kommunledningsutskott, kommunfullmäktige, kommunstyrelse och revision	-60 047	-61 529	-61 191	-60 586
- varav utskott, fullmäktige och kommunstyrelse	-2 709	-2 725	-2 742	-2 759
Samhällsbyggnadsutskott, skattefinansierad verksamhet	-103 675	-108 495	-110 217	-111 198
- varav utskott	-146	-150	-154	-158
Samhällsbyggnadsutskott, avgiftsfinansierad verksamhet	0	0	0	0
Barn- och bildningsutskott	-206 278	-191 088	-194 076	-193 449
- varav utskott	-379	-319	-324	-329
Miljö- och byggnämnden	-2 174	-2 215	-2 368	-2 371
Individ- och omsorgsutskott	-278 774	-309 906	-314 482	-319 337
- varav utskott	-379	-452	-461	-470
- varav vård- och omsorgsavdelningen	-190 185	-197 858	-199 555	-204 415
- varav social avdelning	-88 210	-111 596	-114 466	-114 452
Valnämnd	-31	-131	-32	-32
Överförmyndare	-1 447	-1 547	-1 647	-1 647
Gemensam hjälpmedelsnämnd	-155	-155	-155	-155
Verksamhetspott 1% av skatteintäkt o gen.bidrag	-7 039	-7 129	-7 239	-7 345
Löneökningar (ack. tidigare år)	0	0	-14 741	-30 379
Löneökningar (9 mån för resp. år)	-11 921	-10 400	-10 712	-11 033
S:a nämnder och styrelser	-671 540	-692 595	-716 859	-737 531
Engångskostnader och rearesultat	-1 000	0	-1 000	-1 000
Resultat efter engångskostnader	-672 540	-692 595	-717 859	-738 531
Pensioner mm	-46 494	-49 213	-52 713	-54 365
Internt PO-pålägg	24 877	27 745	28 484	29 246
Återföring kapitalkostnader	44 121	46 070	48 923	50 241
Avskrivningar	-33 365	-34 841	-36 862	-38 117
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-683 401	-702 834	-730 028	-751 527
Skatteintäkter*	516 157 *	524 174 **	536 200 **	547 627
Generella statsbidrag*	153 835 *	156 814 **	157 613 **	160 331
Kommunal fastighetsavgift*	20 087 *	21 164 **	21 164 **	21 164
Långsiktiga planeringsförutsättningar	13 805	10 700 ***	8 960 *v	5 380
Finansiella intäkter	750	600	600	600
Finansiella kostnader	-10 995	-8 167	-9 575	-10 562
ÅRETS RESULTAT	10 238	2 451	-15 066	-26 986
Justerat resultat	11 238	2 451	-14 066	-25 986
*Cirkulär 16:51, 2016-10-12				
**Cirkulär 17:47, 2017-09-28				
***Regeringskansliet 2017-09-22				
*vSKL 2016-12				
Summa skatteintäkter+statsbidrag+långsiktig planeringsf.	703 884	712 852	723 937	734 502
Skatteintäkter+statsbidrag+långs.pl. delta i % mot föregående år	3,33%	1,27%	1,56%	1,46%
VHT Nettokostnad delta i % mot föregående år	3,60%	2,84%	3,87%	2,94%
VHT Nettokostnad andel, exkl finans, av skatter och statsbidrag	97,09%	98,59%	100,84%	102,32%
Finansnettot i % av skatteintäkter+statsbidrag	-1,46%	-1,06%	-1,24%	-1,36%
Årets Resultat i % av skatteintäkter+statsbidrag	1,45%	0,34%	-2,08%	-3,67%

BALANSRÄKNING BUDGET 2018-2020

	Härdelser		Härdelser		Härdelser	
	2018	Härders BR 2018-12-31	2019	Härders BR 2019-12-31	2020	Härders BR 2020-12-31
Anläggningar	34 117	587 928	45 888	633 816	3 243	637 059
Finansiella anläggningstillg	0	8 832	0	8 832	0	8 832
Anläggningstillgångar	34 117	596 761	45 888	642 648	3 243	645 891
Kortfristiga fordringar	0	91 992	0	91 992	0	91 992
Kassa och bank	-40 908	-19 188	806	-18 383	8 771	-9 612
Omsättningstillgångar	-40 908	72 804	806	73 609	8 771	82 380
TILLGÅNGAR	-6 790	669 564	46 694	716 258	12 014	728 272
IB Eget kapital		280 165		282 616		267 550
Årets resultat	2 451	2 451	-15 066	-15 066	-26 986	-26 986
UB Eget kapital	2 451	282 616	-15 066	267 550	-26 986	240 564
Avsättningar för pensioner		4 348		4 348		4 348
Andra avsättningar	0	27 205	1 000	28 205	1 000	29 205
Avsättningar	0	31 553	1 000	32 553	1 000	33 553
Långfristiga skulder	0	189 882	70 000	259 882	47 000	306 882
Kortfristiga skulder	-9 241	165 513	-9 241	156 272	-9 000	147 272
Skulder	-9 241	355 395	60 759	416 154	38 000	454 154
SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL	-6 790	669 564	46 694	716 257	12 014	728 271
Soliditet		42,21%		37,35%		33,03%

KASSAFLÖDE BUDGET 2018-2020

	2018 Hagfors kommun	2019 Hagfors kommun	2020 Hagfors kommun
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	2 451	-15 066	-26 986
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster samt avsättningar	0	1 000	1 000
Justering för av- och nedskrivningar	34 841	36 862	38 117
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	37 291	22 797	12 131
Ökning(+)/minskning(-) av rörelsekapital	-9 241	-9 241	-9 000
Kassaflöde från den löpande verksamheten	28 050	13 556	3 131
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar*	-68 958	-82 750	-41 360
Investeringar i finansiella anläggningstillg	0	0	0
Avyttrade materiella anläggningstillgångar	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-68 958	-82 750	-41 360
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nya lån	0	70 000	47 000
Amortering av skuld	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	70 000	47 000
ÅRETS KASSAFLÖDE	-40 908	806	8 771
Likvida medel vid årets början	21 719	-19 188	-18 383
Likvida medel vid årets slut	-19 188	-18 383	-9 612
Förändring	-40 908	806	8 771

KOMMUNALA SKATTESATSER 2017

Län Kommun	Total skattesats år 2017, %	Skattesats i kommun 2017, %	Skattesats i landsting 2017, %
Hela riket	32,12	20,75	11,36
Värmlands	33,24	22,04	11,20
Grums	33,70	22,50	11,20
Hagfors	33,70	22,50	11,20
Munkfors	33,70	22,50	11,20
Storfors	33,70	22,50	11,20
Torsby	33,70	22,50	11,20
Kristinehamn	33,65	22,45	11,20
Årjäng	33,65	22,45	11,20
Forshaga	33,55	22,35	11,20
Kil	33,55	22,35	11,20
Eda	33,45	22,25	11,20
Sunne	33,35	22,15	11,20
Hammarö	33,30	22,10	11,20
Filipstad	33,20	22,00	11,20
Säffle	33,20	22,00	11,20
Karlstad	32,95	21,75	11,20
Arvika	32,70	21,50	11,20

Befolkning i Hagfors kommun

2016-11-01   11 831 Utfall
 2017-11-01   11 785 Prognos
 Resterande år följer befolkningsutvecklingen
 köpt extern prognos.

KOMMUNLEDNINGsutskott		2018	2019	2020
Tusental kronor Beslutad budgetram 2017		-60 047	-61 529	-61 191
1	Kapitalkostnader			
	Avskrivning	56	102	38
	Internränta	22	33	-16
2	Personalenheten			
	Indragning löneassistent	100		
3	Personalenheten införande av bemanningsenhet samt Time Care Pool på grund av heltidsreformen			
	Engångskostnad licens, återläggning	300		
	Engångskostnad införande, återläggning	186		
4	Integrationsprojekt			
	Integrationsprojekt där medel kan sökas av föreningar och individer. Återläggning	30		
Ram enligt plan 2018 budget 2017		-59 353	-61 394	-61 169
5	Ekonomienheten			
	Ersättare för upphandlingsansvarig inför pensionering 2019	-150	-450	600
6	Personalenheten			
	Företagshälsovård, grunddel	-100		
	Arbetsförmågebedömning, netto	-100		
	Aktiveringskurser, internfördelas bedömd nettokostnad 0kr	0		
7	Administrativa enheten			
	IT-enheten, licenser/konsultkostnader engångskostnad	-1 070	1 070	
	Driftkostnader för ny plattform+uppgradering för krav enl GDPR	-1 547		
8	Värmlandstrafik			
	Ägarbidrag	37		
9	Friskvården i Värmland			
	152tkr i budget som medlemsavgift dock ingen utbetalning 2015-2016	152		
10	Kaffe för alla, politiskt förslag	-7		
11	Lönebidrag för föreningar, politiskt förslag			
	Ökning från 4 till 5% av bidragsunderlaget, hanteras inom ram	0		
12	Innovation Park			
	0,3 tjänst samt övriga kringkostnader, 3-årsprojekt	-200		
13	Räddningstjänsten			
	Minskade kostnader pga egen tvätt av larmkläder	20	20	
14	Årsarvoden politik			
	Ökning inkl soc avg KF	-3	-3	-3
	Ökning inkl soc avg KS	-9	-10	-10
	Ökning inkl soc avg revision	-4	-4	-4

KOMMUNLEDNINGSSUTSKOTT, forts		2018	2019	2020
	Ram KS 2017-06-12	-62 334	-60 771	-60 586
15	Värmlandstrafik Uppköpta turer	150		
16	Kommunchef Minskning övriga kostnader under ett år	100	-100	
17	Personalenheten Minska arbetsledarutbildning under ett år Lägre kostnader pga pensionsavgång	90 170	-90	
18	Ekonomienheten Minska, halvera, utbildningskontot under ett år Minska kostnader för resor för ovanstående Ersättare upphandlingsansvarig först från 1/1 2019	20 20 150	-20 -20 -150	
19	Administrativa enheten Lägre kostnader telefoni pga nytt avtal Lägre kostnader för växel pga nytt avtal Lägre kostnader för bredbandskonsulter Lägre kostnader för porto Minska kostnader för utbildning under ett år	60 40 150 20 20	-20	
20	Utvecklingsenheten Minska kostnader för utbildning under ett år	20	-20	
21	Lönejustering Löneökning 20170401/20170501 från pott och helårseffekt	-872		
22	Extratjänster Ersättning pga minst sex extratjänster 2017-12-31	490		
23	Värmlandstrafik Ny prognos på ägarbidraget 2018, tot 9.686tkr	177		
	Ram	-61 529	-61 191	-60 586

BUDGET 2018

KONSEKVENSBESKRIVNING - KOMMUNLEDNINGSSUTSKOTTET

1	Kapitalkostnader Förändring av avskrivning och internränta över åren.
2	Personalenheten Besparing genomförd under 2017. Resterande för årseffekt.
3	Personalenheten Engångskostnader 2017 för införande av bemanningsenhet samt Time Care Pool. Återlägges 2018.
4	Integrationsprojekt Ettårigt projekt genomfört 2017.

<p>5 Ekonomienheten Ersättare för upphandlingsansvarig vilken aviserar sin pensionering under senare delen av 2019. Tanken är att rekrytera en ersättare som är på plats till fjärde kvartalet 2018 och kan inskolas under ett års tid. Den extra kostnaden återläggs i sin helhet 2020.</p>
<p>6 Personalenheten</p> <p>I förslaget till driftbudget för 2018 föreslås att personalenhetens budget för företagshälsovård förstärks med 200 tkr. Anledningen till denna budgetförstärkning är dels att driftbudgeten inte förändrats under ett antal år och dels att personalenhetens beställningar av s k arbetsförmågebedömningar (bedömning av enskilda medarbetares arbetsförmåga) ökat avsevärt i omfattning sedan sommaren 2016. Förslaget innebär att 100 tkr tillskapas för de bastjänster som upphandlats av företagshälsovården och 100 tkr tillskapas för att finansiera tjänsteköpen av arbetsförmågebedömningar. Kostnaderna för arbetsförmågebedömningar finansieras delvis via bidrag från AFA, vilket innebär att 100 tkr är en bedömd nettokostnad per år för Hagfors kommun. Personalenheten ser inga möjligheter att inrymma ovanstående kostnadsökning inom befintlig budgetram. Under ett antal år har ett underskott avseende kostnaderna för företagshälsovård kunnat balanseras mot motsvarande överskott inom personalenheten, vilket för 2018 inte bedöms möjligt.</p> <p>Aktiveringskurser. Externa kostnader erhålls till personalenheten vilka internfördelar kostnaderna till verksamheterna som nyttjar tjänsten. Bedömningen är att sjukskrivningarna ska minska och, åtminstone, täcka de externa kostnaderna.</p>
<p>7 Administrativa enheten</p> <p>Nuvarande IT-stöd för kommunens verksamheter uppfyller inte de krav som kommer att ställas enligt GDPR, (Dataskyddsförordning) som träder i kraft år 2018, vad gäller säker hantering av konton samt kryptering av e-post. Vidare har vi en föråldrad plattform baserad på Windows7 på arbetsplatser och det kommer att utgå under år 2019. Nuvarande e-postsystem, Zimbra, behöver bytas ut för att erhålla en säkrare e-posthantering som tillåter krypterad e-post samt minimerar spam som idag utgör ett problem. Vi behöver få tillgång till funktioner för att hålla egna video/web-möten för vårdplanering mm vilket sparar in på både resor och arbetstid samt gynnar miljön. Behovet av mobilitet ökar med krav på att en säker anslutning till våra IT-system möjliggörs utanför den egna arbetsplatsen. Det utökade behov av mobil dokumentation inom vård- och omsorg ställer krav på att befintliga smartphones kan registreras och manageras från IT-enheten vilket möjliggörs med en ny plattform. Lagringsbehovet kommer successivt att minska vid införandet av molntjänst för hemkataloger och e-post. En IT-plan skall framtas under år 2017 som tydliggör framtida behov och krav som kan ställas på system och klienter som skall hanteras inom Hagfors kommun. Dessutom finns ett ökat behov av digitalisering inom barn- och bildning som kräver en modernare plattform som tillåter en förtätning av IT-stöd (1 till 1) i lägre årskurser än nuvarande gymnasiet. För att uppfylla det kravet krävs en modernare plattform baserat på molntjänst och smidigare hantering av hårdvara som inte är lika resurskrävande som nuvarande IT-miljö.</p>
<p>8 Värmlandstrafik</p> <p>Värmlandstrafiks egen bedömning av kostnad för ägarbidrag 2018 uppgår till 9 863 tkr. I budget finns 9 900 tkr varför minskning sker med 37 tkr.</p>
<p>9 Friskvården i Värmland</p> <p>Medel har i budget varit oanvända 2016-2017 varför de föreslås tas bort.</p>
<p>10 Kaffe för alla, politiskt förslag</p> <p>Kostnadsfritt kaffe införs även för personalenheten.</p>

11 Lönebidrag för föreningar, politiskt förslag
Idag finns möjligheten för ideella föreningar att söka kommunalt lönebidrag om 4% av bidragsgrundande lönekostnader. Trenden de senaste åren har varit att färre har sökt detta bidrag. På grund av denna utveckling bedöms den föreslagna ökningen från 4% till 5% kunna finansieras inom den budget som finns för kommunalt lönebidrag.
12 Innovation Park, politiskt förslag
Avser Hagfors kommuns uppskattade kostnad för att delta i ett projekt tillsammans med Karlstad Innovation Park. Projektidén är att etablera ett lokalt kontor till Innovation Park i vår kommun.
13 Räddningstjänsten
Investering i egen tvättmaskin för tvätt av larmkläder innebär en besparing i driften på totalt 40 tkr/år. Genomförs halvårsskiftet 2018.
14 Årsarvoden politik
De fasta arvoden följder utvecklingen för grundarvudet vilket ökar i relativ takt med kommunens löneökningsspo.
15 Värmlandstrafik
"Uppköpta turer" beräknas bli samma kostnad som 2017.
16 Kommunchef
Minskar övriga kostnader under ett år.
17 Personalenheten
Personalenheten kommer att ha en ny organisation från 1/1 2018 (MBL förhandling sker separat). Konsekvensen av den förändrade organisationen innebär en lägre personalkostnad om 250 tkr. Den genomförda digitaliseringsprocessen för att möjliggöra en förändring av organisationen innebär en ökad övrig kostnad om 80 tkr.
18 Ekonomienheten
Halverar utbildningskontot under ett år. Kvarvarande del bedöms behövas för utbildningar som är tvingande.
Upphandlingsansvarig aviserar pensionsavgång under senare delen av 2019. Bedömningen är att vi klarar successionen med tre månaders kortare upplärningsperiod för ersättaren. Dock ökar risken för servicen till verksamheterna.
19 Administrativa enheten
Halverar utbildningskontot under ett år. Kvarvarande del bedöms behövas för utbildningar som är tvingande.
Lägre kostnader för telefoni och växel. En effekt av ett nytt avtal för trafikavgifter som tecknades under år 2016 har medfört en lägre avgift mot tidigare budgeterad kostnad samt att införandet av mobila anknötningar har minskat behovet av fasta telefoner. Totala effekten uppgår till en effektivisering med 100 tkr.
Efter att projekteringen av den planerade utbyggnaden av stamfibersträckor till stor del har genomförts under år 2017 kommer behovet att minska för år 2018, därav kan kostnaden för bredbandskonsulter minskas med 150 tkr.
Mot bakgrund av att mer post hanteras digitalt istället för pappersutskick kan portokostnaden dras ner med ytterligare 20 tkr.
20 Utvecklingsenheten
Utbildningskontot halveras under ett år.
21 Lönejustering
Kompensation från löneökningsspo avseende helårseffekt av lönerevision 2017.

22 Extratjänster

Fördelning av medel till kommuner för extratjänster om kravet om sex tjänster 2017-12-31 uppnås. 525tkr./35 tkr för kringskostnader.

23 Värmlandstrafik

Ny prognos, 20170925, från Värmlandstrafik avseende ägarbidraget 2018. Tot ägarbidrag 9 686 tkr.

SAMHÄLLSBYGGNADSUTSKOTT		2018	2019	2020
Beslutad budgetram 2017		-103 675	-108 415	-110 137
1	Fastighet Grå villan	104		
2	Kapitalkostnader Avskrivning Internränta	-1 225 -160	-1 521 -394	-1 389 -19
3	Fastighet Återläggning Grå villan (punkt 1) Förlängd uthyrning	-104	55	113
4	Fastighet Tillfälliga uthyrningen förlängs ett år, se även sociala avdelningen	-53		
5	Fastighet Primus, uppsägning hyreskontrakt Folktandvården, nettoeffekt av uppsägning hyreskontrakt Folktandvården, drift för vakant lokal fram tom försäljning	-349 -77 150	-41	
Ram enligt plan 2018 budget 2017		-105 389	-110 316	-111 432
6	Fastighet korrigerig punkt 5 Primus, uppsägning tidigare hyreskontrakt	-173		
7	Vattenråd för Klarälvens avrinningsområde Gemensam resurs	0		
8	Flygplatsen Samverkan Torsby flygplats avslutad, 0,5 flygplatschef Genomförd AFIS utbildning 2017 medför minskade utbildningskostnader.	-350 200		
9	Ekologisk mat, politiskt förslag Ökad andel till 25%, total kostnad 179 tkr Öka andelen ekologisk mat med 1% Idag 17,9%	-25		
10	Kaffe för alla, politiskt förslag	-96		
11	Intern postleverans 1,0 tjänst enligt separat utredning	-400		
12	Fastighet Hyresförlust tidigare sålda el awecklade fastigheter Råda skola förändring drift - HT 19 Hyra förskolelokaler 2018-01-01 El förskolelokaler 2018-01-01 Danslokal Älvstranden Förändring lokaler sociala avdelningen	-454 -988 -50 -65		

SAMHÄLLSBYGGNADSUTSKOTT, fortsättning		2018	2019	2020
13	Årsarvoden politik Ökning inkl soc avg.	-4	-4	-4
	Ram KS 2017-06-12	-107 793	-110 400	-111 516
14	Seviceenheten Lägre personalkostnader pga personalomsättning	117		
15	Gata Minska, halvera, utbildningskontot under ett år	15	-15	
16	Fastighet Lägre kostnader leasingavtal Minska utbildningskontot under ett år	55 30	-30	
17	Råda Skola Förändring driftskostnader vid ny F-3 i bruk från HT 2019 Effekt för serviceenheten		67 161	93 225
18	Lönejustering Löneökning 20170401/20170501 från pott och helårseffekt	-892		
19	Uthyrning boende LSS, punkt 4 Se sociala avdelningen punkt 21	53		
20	Belysning Lampor tända ytterligare 1h	-80		
	Ny ram	-108 495	-110 217	-111 198

BUDGET 2018

KONSEKVENSBESKRIVNING - SAMHÄLLSBYGGNADSUTSKOTTET

1	Fastighet Avslutade hyreskontrakt. Dagbarnvårdarlokal avslutas 2016-09-01, Grå villan avslutas 2017-09-01.
2	Kapitalkostnader Förändringar i avskrivningar och internränta.
3	Fastighet Grå villan kommer att förlängas ytterligare på grund av ökat barnantal. Återläggning 2018/2019 (Justering punkt 1).
4	Fastighet Tillfälliga uthyrningen 2016 av Abborrtorpsvägen till BOB ist för Soc förlängs ett år, återläggning 2018.

5	Fastighet Konsekvens av uppsägning av hyreskontrakt inom primusfastigheten och folktandvården.
6	Fastighet Korrigerigering av tidigare uppsägningar av hyreskontrakt vid primusfastigheten.
7	Vattenråd för Klarälvens avrinningsområde Gemensam resurs
8	Flygplatsen Samverkan med Torsby flygplats gällande flygplatschef avslutad. 0,5tjänst. AFIS utbildning genomförd under 2017, ingen ytterligare utbildning av AFIS tjänsteman är planerad för 2018-2020.
9	Ekologisk mat, politiskt förslag 25 200 kr dyrare kostnad för varje % - enhet som man ökar inköpen av ekologiska livsmedel. 179tkr behövs för att nå 25 % ekologisk mat.
10	Kaffe för alla, politiskt förslag Kostnadsfritt kaffe införs även för samhällsbyggnadsutskottet.
11	Intern postleverans 1,0 tjänst för utökad intern postleverans
12	Fastighet Hyresförlust tidigare sålda eller avvecklade fastigheter, avser budgeterade hyresintäkter för lokaler som avvecklats fysiskt men ej i ram. Råda skola förändring drift, avser korrigerigering för drift vid beslut om byggnation Hyra förskolelokaler från 2018-01-01, utökad hyra på grund av behov av fler avdelningar Elförbrukning förskolelokaler från 2018-01-01 Danslokal Älvstranden, justering av budgeterad hyresintäkt, extern hyra. Förändring av lokaler för socialkontoret – om utökning/sammanslagning, beslut saknas
13	Årsarvoden politik De fasta arvoden följder utvecklingen för grundarvodet vilket ökar i relativ takt med kommunens löneökningsspo.
14	Serviceenheten Minskning av personalkostnader inom serviceenheten med anledning av dels andra anställningsformer som minskar vikariatid/övertidstid dels att de nya medarbetarna har lägre lön än de som gått i pension.
15	Gata Minskad pott för utbildning GVA, en halvering mot normal utbildningspott. Utrymme finns kvar i verksamheten för lagstadgade utbildningar.

16	Fastighet Leasingavtal för scanner som ej längre behövs då ny scanner köpts in och någon ytterligare inte bedöms nödvändig. Minskad utbildningskostnad under ett år. Finns utrymme kvar för lagstadgade utbildningar.
17	Råda skola Minskade kostnader för drift och personal i samband med att nyproducerad skolbyggnad tas i bruk och äldre lokaler avvecklas.
18	Lönejustering Kompensation från löneökningsspotten avseende helårseffekt av lönerrevision 2017.
19	Uthyrning boende LSS Avveckling av personallägenhet i anslutning till tidigare LSS-boende.
20	Belysning Extra medel för att hålla gatubelysningen tänd ytterligare en timme i hela kommunen. Släcks idag klockan 22.30 och kommer att vara tänt till 23.30.

SBU, taxefinansierade del		2018	2019	2020
	Beslutad budgetram 2017 Tusental kronor	0	0	0
1	Kapitalkostnader			
	Förändring avskrivning	-202	-394	-528
	Förändring IR	-331	-499	-54
2	Utjämningspost			
	Ökad/minskad drift	533	893	581
	Ram	0	0	0

BARN- OCH BILDINGSUTSKOTT		2018	2019	2020
Tusental kronor Beslutad budgetram 2016		-206 278	-191 038	-194 026
1	Gymnasiet Effekt av 10 färre elever 2016. Effektiviseringsbeting 2017 och 2018, se konsekvensbeskrivning.	1 000		
2	Gymnasiet Samläsning industriprogram och teknikprogram, inriktning produktionsteknik, effekt 2016-2018	138		
3	Kapitalkostnader Avskrivning Internränta	-53 -5	-185 22	613 20
4	Elevförändring gymnasiet Korrigerig punkt 1 Korrigerig punkt 3	-1 000 -138		
5	Familjerådgivning Ökade lönekostnader i samverkansavtal	-11	-11	
6	Kultur Kulturverksamhet flyttas organisatoriskt från KLU till BoB.		130	
Ram enligt plan 2018 budget 2017		-206 347	-191 082	-193 394
7	Datalicenser	-425		
8	Kopiatorer	-363		
9	Maxtaxa	-370		
10	Barnomsorg Personalkostnader pga ökad volym	-841		
11	Ny barnomsorgsavdelning Ytterligare barnomsorgsavdelning	-1 850		
12	Skolskjutsar Ökning och uppräknig	-700		
13	Feriearbetare, politiskt förslag Alla sökande i ÅK 9+ ÅK 1-2 gymnasiet, 3 veckor 1/2-tid Totalt 626tkr om alla behöriga söker	-457		
14	Språkintröduktion	2 600	-2 600	
15	Barn-lfo till Sociala Avdelningen Organisationsförändring genomförd 2017 Just. Utskottskostnad pga org.förändring. Till loO.	19 902 65		
16	Punkt 5 ovan. Verksamhet överflyttad till Sociala avdelningen	11	11	
17	Årsarvoden politik Ökning inkl soc avg.	-5	-5	-5

BARN- OCH BILDINGSUTSKOTT, fortsättning		2018	2019	2020
18	Danslokal Norra skolan Bortfall extern hyra	50		
	Ram KS 2017-06-12	-188 730	-193 726	-193 449
19	Lönejustering Löneökning 20170401/20170501 från pott och helårseffekt	-4 446		
20	Kopiatorer, punkt 8	363		
21	Datalicenser punkt 7	425		
22	Fortbildning Minskas under ett år	100	-100	
23	Inventarieinköp Minskas under ett år	100	-100	
24	Gemensamt skola	150	-150	
25	Övergripande Effektivitetsbeting! Analyseras ytterligare. Bedömning idag att det är möjligt.	1 000		
26	Arbetskläder Arbetskläder i förskoleverksamhet	-50		
	Ny ram	-191 088	-194 076	-193 449

BUDGET 2018

KONSEKVENSBESKRIVNING – BARN- OCH BILDINGSUTSKOTT

1	Gymnasiet Besparingspotential från budget 2017. Effekten bedömdes senare som ej möjlig varvid effekten neutraliseras under punkt 4.
2	Gymnasiet Besparingspotential från budget 2017. Effekten bedömdes senare som ej möjlig varvid besparingseffekten neutraliserades under punkt 4.
3	Kapitalkostnader Förändringar i avskrivningar och internränta beroende av investeringsvolym samt internräntenivå.
4	Elevförändring gymnasiet Återläggning av punkt 1 och 2.
5	Familjerådgivning Ökade lönekostnader i samverkansavtal

6	Kultur Flerårsprojekt vilket återläggs 2019.
7	Datalicenser Ökade kostnader för datalicenser som följer med digitaliseringen i skolan.
8	Kopiatorer Ökade kostnader när vi återgick till leasing av kopiatorerna.
9	Maxtaxa inom barnomsorgen Statsbidraget för maxtaxa minskar i förhållande till budget. Beräkningen grundar sig på fastställd maxtaxa och inkomsttak för 2017. Statistiska centralbyrån skall senast den 1 oktober året före bidragsåret lämna uppgift till varje kommun om preliminärt statsbidrag. Statens skolverk skall fastställa statsbidraget och senast den sista december året före bidragsåret lämna uppgift till kommunerna om slutligt bidrag.
10	Barnomsorg Det finns 12 fler barn i förskolan än budgeterat vilket ger en ökning av 2,0 tjänst baserat på nyckeltal 6,0. 2016 års lön.
11	Ny barnomsorgsavdelning Ny förskoleavdelning 1-5 år, 22 barn. Tjänster 2,0 förskollärare och 2,0 barnskötare, 2016 års lön. Det är nu kö in till förskolan vilken kommer att regleras när barn går upp till förskoleklass. From september 2017 kommer det inte finnas några lediga platser i förskolan i centrala Hagfors. Prognosen är att ytterligare 20-25 barn önskar plats under hösten 2017 och våren 2018. Dessa ryms inte i våra befintliga lokaler. Ny barnomsorgsavdelning krävs för att tillgodose behovet.
12	Skolskjutsar Fler elever samt uppräknig av kostnader enligt avtal med Värmlandstrafik
13	Feriearbete Alla sökande i ÅK 1-2 gymnasiet + ÅK 9 + 10 platser ÅK 8, 3 veckor. Totalt 626 tkr om all elever skulle söka. Framräknad prognos utifrån sökbylden 2017.
14	Språkintröduktion Beräknat överskott. En reservation kring prognosen för budgetår 2017 måste dock lämnas, med anledning av svårigheten att beräkna volym, intäkter och kostnader för verksamheter kopplat till migrationen. Till exempel ensamkommande barn och nyanlända elever som går på språkintröduktion
15	Barn-ifo till sociala avdelningen Flytt till Sociala avdelningen 1jan 2017.
16	Punkt 5 ovan, Avser familjerådgivning vilket var en av de verksamheter som flyttades till sociala avdelningen i samband med att Barn-ifo flyttades.
17	Årsarvoden politik De fasta arvodena följer utvecklingen för grundarvodet vilket ökar i relativ takt med kommunens löneökningsspott.
18	Ny danslokal Dansundervisning flyttas från externt hyrd lokal, Norra skolan, till egen lokal ABC. Bortfall extern hyra.
19	Lönejustering Kompensation från löneökningsspotten avseende helårseffekt av lönerrevision 2017.

20	Kopiatorer, punkt 8 I och med digitaliseringen av skolan och införandet v 1:1 datorer så kommer behovet av kopiering att minska.
21	Datalicenser, punkt 7 Efter översyn av datalicenser så kommer inte kostnaderna att öka i den omfattning som tidigare budgetrats
22	Fortbildning Effektiviseringskrav av kostnaderna för fortbildning under 2018, återhållsamhet när det gäller köp av fortbildning. Återlägges 2019. Lagstadgad och redan planderad fortbildning kommer att fortgå.
23	Inventarieköp Effektiviseringskrav för kostnader för inventarier under 2018, återhållsamhet när det gäller köp av inventarier. Återlägges 2019.
24	Gemensamt skola Effektiviseringskrav för gemensamma kostnader inom Barn- och bildning, återhållsamhet med gemensamma kostnader.
25	Övergripande Effektiviseringskrav av verksamhetens så att bemanningsmålen utifrån våra nyckeltal uppfylls.
26	Arbetskläder Inköp arbetskläder till förskoleverksamhet.

MILJÖ- OCH BYGGNÄMNDEN		2018	2019	2020
Tusental kronor Beslutad budgetram 2017		-2 174	-2 215	-2 368
1	Uppdatering till Ecos2	250		
2	Alkoholhandläggare Överföring från sociala avdelningen, 1/4-18	-180	-112	
3	Kaffe för alla, politiskt förslag	-5		
4	Årsarvoden politik Ökning inkl soc avg.	-3	-3	-3
Ram KS 2017-06-12		-2 112	-2 330	-2 371
5	Övriga kostnader Minskning kostnader för utbildning/teambildning, ett år	38	-38	
6	Lönejustering Löneökning 20170401/20170501 från pott och helårseffekt	-141		
Ny ram		-2 215	-2 368	-2 371

BUDGET 2018

KONSEKVENSBESKRIVNING – MILJÖ- OCH BYGGNÄMND

1	Uppdatering till Ecos2 Återläggning av engångskostnader från 2017 för uppgradering av ärendehanteringssystem till Ecos2
2	Alkoholhandläggare Inom miljö och byggområdet är arbetsuppgifterna många och i vissa fall svåra och komplexa. Kraven på kommunen ökar från invånare och företag som vill ha bygglov och andra tillstånd eller är föremål för tillsyn och kontroll. Fördelarna med att alkoholhandläggare flyttar till miljö- och byggnämnden är bland annat tillgång till expertis inom olika områden, minskad sårbarhet i samband med ledigheter, effektivare handläggning genom att handläggarna lättare kan diskutera ärenden med kollegor samt en samordnad och förbättrad myndighetsutövning i de företagsetableringar och andra ärenden som rör flera myndighetsområden. En uppfattning som Hagfors kommuns socialchef och miljö- och byggchef delar. Ovanstående åtgärder kräver att reglementen och delegeringsordningar uppdateras och antas av kommunfullmäktige senast 2018-04-01.
3	Kaffe för alla, politiskt förslag Kostnadsfritt kaffe införs även för miljö- och bygg.
4	Årsarvoden politik De fasta arvodena följer utvecklingen för grundarvodet vilket ökar i relativ takt med kommunens löneökningsspott.
5	Övriga kostnader Minskar kostnader för utbildning/teambildning under ett år.
6	Lönejustering Kompensation från löneökningsspotten avseende helårseffekt av lönerevision 2017.

IOU, Sociala avdelningen		2018	2019	2020
	Tusental kronor Beslutad budgetram 2017	-88 210	-111 596	-114 466
1	Kapitalkostnader			
	Avskrivning	-79	0	11
	Internränta	0	2	2
2	Boenden LSS			
	Hyreskostnad punkt 1 återläggs först 2018 pga förlängt hyresbehov.	-448		
	Ram enligt plan 2018 budget 2017	-88 737	-111 594	-114 452
3	Korttidsvistelse avlastning			
		80		
4	Kontaktpersoner LSS			
		-130		
5	Ledsagarservice			
		150		
6	Korttidstillsyn			
		100		
7	Kontaktpersoner SoL			
		-150		
8	Gemensam administration LSS			
	Övriga kostnader (datalicenser)	-50		
9	Särskild bostad barn och unga, LSS			
		-652		
10	Barn och unga			
	Familjehemsvård	-1 500		
11	Ekonomiskt bistånd			
		1 600		
12	Missbrukarvård			
		-1 600		
13	Personlig assistans			
	Ett ytterligare ärende 2017, extern utförare	-304		
	Datalicens och mobilt bredband 22 assistansärenden	-48		
14	Bemannning ESA			
	Behov av en arbetshandledare 1,0 åa, kostnad 350tkr/år			
	Finansieras via avsatta migrationsmedel, dvs ökning generella bidrag samt ram via separat beslut KF			
15	Kaffe för alla, politiskt förslag			
	180 personer * 789 kr.	-142		
16	Barn-lfo till Sociala Avdelningen			
	Organisationsförändring genomförd 2017	-19 902		

IOU, Sociala avdelningen, fortsättning		2018	2019	2020
17	Externa samverkansprojekt/verksamheter Ökad lokalkostnad för familjerådgivningen	-40		
18	Instutionsvård psykiatri-LSS Antar noll externa köp 2018.	810	-810	
19	Alkoholhandläggare Överföring till miljö och bygg, 1/4-18	180	112	
	Ram KS 2017-06-12	-110 335	-112 292	-114 452
20	Lönejustering Löneökning 20170401/20170501 från pott och helårseffekt	-2 562		
21	Boenden LSS se punkt 2 ovan Tas bort	448		
22	Särskild bostad barn och unga LSS se även punkt 9 ovan Nyttillkommen elev. Kostnadsökning.	-383		
23	Ekonomiskt bistånd se punkt 11 ovan Använder halva avsättningen för att minska kostnaden ett år	2 100	-2 100	
24	Personlig assistans se även punkt 13 ovan Nytt ärende LSS, FK avslutat SFB Avslutat ärende SFB	-1 099 314		
25	Utbildningskostnader Minskning LSS utbildningskostnader	74	-74	
26	Pensionsavgång Resursperson inom IFO går i pension.	-153		
	Ny ram	-111 596	-114 466	-114 452

BUDGET 2018

KONSEKVENSBESKRIVNING – SOCIALA AVDELNINGEN

<u>1</u>	Kapitalkostnader Förändring av avskrivningar och internränta över åren.
<u>2</u>	Boenden LSS Den verksamhetslokal som kallställts i avvaktan på översyn av verksamhetens lokalbehov, nyttjas från 1 september 2015 av verksamhet inom Barn- och bildning till och med 2017. Lokalkostnaden med 450 tkr återläggs till Sociala avdelningen 2018.
<u>3</u>	Korttidsvistelse avlastning Minskning av budget, baserat på utfall 2016 samt genomgång av aktuella beslut som skall verkställas.

4	Kontaktpersoner LSS Förstärkning av budget, baserat på utfall 2016 samt genomgång av aktuella beslut som skall verkställas.
5	Ledsagarservice LSS Minskning av budget, baserat på utfall 2016, samt genomgång av aktuella beslut som skall verkställas.
6	Korttidstillsyn LSS Minskning av budget, baserat på utfall 2016, samt genomgång av aktuella beslut som skall verkställas.
7	Kontaktpersoner, SoL (Socialpsykiatri) Förstärkning av budget, baserat på utfall 2016 samt genomgång av aktuella beslut som skall verkställas.
8	Gemensam administration LSS Utökning av budget, då kostnader för gällande avtal för datalicenser är högre än budgeterad kostnadspost.
9	Särskild bostad barn och unga LSS Köp av elevhemsplats i annan kommun (avser två beslut utöver budget 2017). Kostnaderna är baserade på nu gällande avtal.
10	Barn och unga, IFO Förstärkning av budget för familjehemsvård. Fem familjehemsplaceringar har tillkommit efter budget 2017 fastställt, med en årskostnad om 3 000 tkr.
11	Ekonomiskt bistånd Minskning av budget baserad på utfall 2016 och bedömning av kostnadsutveckling 2017.
12	Missbrukarvård, IFO Förstärkning av budget baserat på utfall de senaste åren (2014-2016).
13	Personlig assistans Nytt ärende (LSS) har tillkommit i verksamheten. Inköp har gjorts av datorer inom assistansen (22 ärenden) efter beslut i kommunledningsgruppen 2016-10-26. Budget saknas för kostnader avseende datalicens och mobilt bredband, då dessa kostnadsposter inte kom med i budget 2017.
14	Bemanning ESA En översyn har gjorts i verksamheten gällande bemanning. I budget finns 1,5 å arbetskonsulent, vilket inte räcker till för de behov som finns i verksamheten. Arbetskonsulenterna ansvarar idag för 104 personer som finns i verksamheten, vilket gör att de inte klarar av att ge det individuella stöd, uppföljning som krävs i uppdraget. Då arbetsförmedlingen inte anvisat så många till bidragsanställning, har vi med hjälp med omfördelning av budget kunnat finansiera en utökning av tjänsteutrymmet till sammantaget 1,8 tjänst. I samverkan med arbetsförmedlingen har vi anställt en resurstill arbetshandledarna från 10 juli, med anställningsstöd.

	<p>Detta har visat sig fungera bra. Vi avser därför att istället för det förslag som fanns i vårens budgetförslag använda 262 800 för 2018 till utökning av arbetskonsulent med 0,5 år och på så sätt höja grundbemanningen till 2,0 åa arbetskonsulent. 86 400 används till en resurs för arbetshandledarna via anställningsstöd. Kostnaden för detta är 350 tkr, vilket är 56 tkr lägre kostnad än tidigare föreslagen bemanning. Finansiering skall fortsatt finansieras via avsatta migrationsmedel.</p>
15	<p>Kaffe för alla, politiskt förslag Inom avdelningen finns 235 tva personal. Personal som tidigare hört till barn- och utbildningsutskottets ansvarsområde (55 personal) har idag personalkaffe och omfattas inte av beräkningen. Budgetförslag baserat på att samtlig personal får kaffe inom avdelningen.</p>
16	<p>Barn-IFO och EKB till Sociala Avdelningen Beslut i KF 2016-11-18 § 75 om övergång av barn och ungdomsenheten samt verksamheten för ensamkommande barn från Barn- och bildning till Sociala avdelningen från 2017.</p>
17	<p>Familjerådgivning Familjerådgivningen drivs gemensamt av Sunne, Torsby, Munkfors och Hagfors. Förändrad lokal 2016/2017 ger en ökning av årskostnaden med 40 tkr för Hagfors del.</p>
18	<p>Institutionsvård psykiatri-LSS I dagsläget finns lediga platser inom kommunens boende, varvid nya ärenden bedöms kunna lösas på hemmaplan. I det fall platserna inte räcker till under 2018 alternativt att omvårdnadsbehovet är större än det som kan tillgodoses på hemmaplan, kan medel äskas ur verksamhetspotten. 2019 kommer kommunens betalningsansvar för utskrivningsklara personer inom psykiatrisk slutenvård att ändras från nuvarande 30 dagar till 3 dagar, varvid budgetposten återinförs.</p>
19	<p>Alkohol tillsyn till Miljö- och byggs ansvarsområde Se konsekvensbeskrivning för Miljö- och bygg punkt 2.</p>
20	<p>Lönejustering Kompensation från löneökningsspotten avseende helårseffekt av lönerevision 2017.</p>
21	<p>Boende LSS, punkt 2 Verksamhetslokal som använts för ensamkommande barn, bedöms inte behövas för LSS-verksamhet 2018. För närvarande finns fyra lediga boendeplatser i övrigt boendebestand. För framtida behov bedöms inte trapphusboende som lämplig konstruktion. Behov finns av ökad tillgång till lägenheter för socialtjänstens målgrupper.</p>
22	<p>Särskild bostad barn och unga LSS, punkt 9 Ytterligare en elev har tillkomit, med rätt till elevhem på annan ort. Budgetjustering i enlighet med avtalad kostnad.</p>
23	<p>Ekonomiskt bistånd, punkt 11 Avsättning har gjorts för att klara eventuella kostnadsökningar av ekonomiskt bistånd efter etablering är avslutad. 2016 var kostnaden inom flyktingmottagandet 2 200 tkr avseende ekonomiskt bistånd.</p>

24	<p>Personlig assistans, punkt 13</p> <p>Korrigerig av budget utifrån faktiska förhållanden. Ett nytt ärende har tillkommit inom LSS efter att Försäkringskassan avslutat assistans med stöd av SFB. Innebär förlorad intäkt för kommunen med 1 099 tkr.</p> <p>Ett ärende har avslutats, varvid budgetpost tas bort.</p>
25	<p>Utbildningskostnader</p> <p>Halvering av budget för utbildning inom LSS innebär att enbart nödvändiga och lagstadgade utbildningar samt sommarintroduktion kan genomföras under 2018.</p> <p>Samma tillämpning kommer att hållas inom hela avdelningens område och alla utbildningar skall under nästa år bedömas av ledningen för Sociala avdelningen utifrån detta ställningstagande. Återläggning av budget 2019.</p> <p>Risk finns att verksamhetsutveckling och kvalitet inom området kan komma att påverkas negativt. Utbildning bedöms som viktig för motivation och god kvalitet i verksamheten. Då budget återställs efter ett år bedöms sparbetiget ändå som genomförbart för att uppnå en tillfällig kostnadssänkning.</p>
26	<p>Pensionsavgång</p> <p>Resursperson inom socialtjänstens barn- och ungdomsvård går i pension, och tjänsten behöver återbesättas för att klara socialtjänstens lagstadgade uppdrag. Är idag en deltidstjänst om 63 %, som enligt gällande avtal skall återbesättas med heltidstjänstgöring. Det utökade tjänsteutrymmet har inte kunna lösas genom kombinationstjänst inom befintlig personalstat eller annan effektivisering.</p>

IOU, Vård- och omsorgsavdelningen		2018	2019	2020
Tusental kronor Beslutad budgetram 2017		-190 185	-197 063	-198 760
1	Regional samordning E-hälsa	-3		
2	Kapitalkostnader			
	Avskrivning	26	-23	0
	Internränta	0	3	4
3	Ombyggnation Lillåsen/Åsen	-260		
	Ombyggnation på Lillåsen/Åsen i syfte att utöka enheterna med sammanlagt tre lägenheter medför behov av utökad bemanning om 2,01 usk.			
	Ram enligt plan 2018 budget 2017	-190 421	-197 083	-198 757
4	Utökad budget hemtjänst			
	Antalet beviljade timmar ökade under sist halvåret 2016. Utifrån befolkningsprognos, faktiskt antal invånare 65 år och äldre samt beviljad tid, behövs en förstärkning av budget. Förstärkningen motsvarar avvikelsen på resursfördelningskontot 2016.	-2 800		
	Utökning av 0,5 enhetschef	-300		
	Bilar (3 st)	-150		
5	Utökat antal lägenheter - särskilt boende			
	Befolkningsprognosen visar att det kan finnas behov av en utökning av lägenheter på särskilt boende 2023-2025. Förslaget innebär en utökning med 5 lägenheter 2019 och ytterligare 10 lägenheter 2020.			
	Utökning baspersonal (3,1 åa 2019, 6,7 åa 2020)		-1 641	-3 546
	Utökning nattpersonal (2,01 åa 2020)		0	-1 214
	Utökning enhetschef (0,5 åa 2020)		0	-300
	Övriga kostnader		-149	-297
	Ökade intäkter		247	494
6	Nytt arbetstidsmätt sjuksköterskor			
	Från 4,02 till 4,27. Ökad sysselgrad med 0,25 åa. ca 100 tkr	-100		
7	Digitalisering			
	Digitalisering av läkemedel minskar manuell hantering av administration av läkemedel och avvikelse för undersköterskor och sjuksköterskor.			
	Engångskostnad 50 tkr	-50	50	
	Driftkostnad 120 tkr. Avser 200 patienter.	-120		
8	Läkemedelsautomat			
	Läkemedelsautomat för de personer som med stöd av automaten själva kan ta sin medicin.			
	Utbildning- engångskostnad	-16	16	
	Årskostnaden avser 5 automater	-168		
9	Utskrivningsklara			
	Nya bestämmelser i socialtjänstförordningen träder i kraft 2018-01-01. Från 5 dagar till 3 dagar inkl helg. Osäkert hur det påverkar verksamheten och kontot för utskrivningsklara.	?		
10	Kaffe för alla, politiskt förslag	-316		
	Ram KS 2017-06-12	-194 441	-198 560	-203 620
11	Hemtjänst			
	Budget för hemtjänst kan minskas pga avslut av omfattande insatser i ett ärende inom ordinärt boende.	1 800		
12	Sparbeting utbildningskonto	200	-200	
13	180-kronorpaket			
	Höjning av kostnad för förbrukningsartiklar för vård- och omsorgstagare på särskilt boende.	18		

IOU, Vård- och omsorgsavdelningen forts.		2018	2019	2020
14	Lönejustering Löneökning 20170401/20170501 från pott och helårseffekt	-4 640		
15	Värmlandstrafik Kostnadsökning färdtjänst. Ny prognos oktober 2017.	-795		
	Ny ram	-197 858	-199 555	-204 415

BUDGET 2018

KONSEKVENSBESKRIVNING – VÅRD- OCH OMSORGSDELNINGEN

1	E-hälsa 3-årigt avtal skrivet med kommunerna i Värmland och Landstinget om stöd till regional samordnare för E-hälsa.
2	Kapitalkostnader Förändring av avskrivning och internränta över åren.
3	Ombyggnation – Lillåsen/Åsen Delområdesprognos 2016-2025 från Statisticon, som presenterades våren 2016 visar att andelen 80 år och äldre successivt kommer att öka f.r.om. 2016 till 2025. Vård- och omsorgsavdelningen har under 2016 haft en ökad andel personer som väntat på att flytta in på särskilt boende, vilket framförallt påverkat hemtjänst och korttidsboendet. Antalet beviljade timmar har ökat i hemtjänsten och så även andelen personer med omfattande behov. Korttidsplatser har varit belagda av personer som väntat på särskilt boende, vilket medfört att enheten inte kunnat ta emot utskrivningsklara enligt avtal. Avdelningen har under 2016 haft kostnader för utskrivningsklara patienter och köpt korttidsplatser av Torsby kommun. Förslag på förändring i betalningsansvarslagen leder sannolikt till att kommunens betalningsansvar inträder efter tre dagar istället för nuvarande 5 dagar för personer inom somatisk slutenvård och 30 dagar inom psykiatrisk slutenvård. En vård- och omsorgstagare som har > 20 beviljade hemtjänsttimmar i hemtjänsten kostar i snitt ca 680 tkr/år. Kostnaden blir dock i regel högre p.g.a. behov av dubbelbemanning. Antalet personer i Hagfors med > 20 timmar har sedan januari 2016 ökat med 12 personer. En utökning med tre lägenheter på Lillåsen/Åsen medför med nuvarande personaltäthet en utökning av personal motsvarande 2,01 årsarbetare.
4	Hemtjänst Befolkningsprognos 2017- 2026 från Statisticon, som presenterades i februari 2017 visar att andelen 80 år och äldre ökar i snabbare takt än vad tidigare prognoser visat. From det sista halvåret 2016 har de beviljade timmarna ökat kraftigt. Ökningen är störst i centrala Hagfors samt Råda. Andelen personer 65-79 år minskar. Personer 80+ är de som får mest insatser av vård- och omsorgsavdelningen. Ökningen medför att behovet av hemtjänstinsatser sannolikt inte kommer att minska jämfört med 2016. Statistiskt har ca 17 % av nämnda åldersgrupp behov av hemtjänstinsatser. Utökning av personal medför behov av förstärkning av 0,5 enhetschef samt utökning av leasingbilar.

5	<p>Särskilt boende</p> <p>Befolkningsprognos 2017- 2026 från Statisticon, som presenterades i februari 2017 visar att andelen 80 år och äldre ökar i snabbare takt än vad tidigare prognoser visat. Vård- och omsorgsavdelningen har under 2016 haft ett ökat antal personer som väntat på särskilt boende. Ökningen är störst i centrala Hagfors samt Råda. Andel 80+ är de som får mest insatser av vård- och omsorgsavdelningen. Statistiskt har ca 12,5% av nämnda åldergrupp behov av lägenhet på särskilt boende. Detta medför fram till 2023 behov av ytterligare 15 lägenheter. Utökningen medför behov av förstärkning baspersonal(dag/kväll/natt), övriga kostnader samt 0,5 enhetschef. Förstärkningen av baspersonal utgår från beslutad personaltäthet, vilket medför att det vid tillsättning av heltidstjänster krävs flexibla tjänster/poolturer. Inför budget 2019 och 2020 finns förslag på utökning om sammanlagt 15 lägenheter. Enligt nuvarande prognos kan det finnas behov av ytterligare 5 lägenheter 2023-2026, avvaktar kommande prognoser.</p>
6	<p>Nytt arbetstidsmätt sjuksköterskor</p> <p>Från 4,02 till 4,27. Ökad sysselsättningsgrad med 0,25 åa. Kväll/nattsjuksköterskor får nytt arbetstidsmätt from 1 april 2018, (HÖK). Berörda sjuksköterskor går från 36,33 till 34,33 h/v. Vilket medför att sysselsättningsgraden kommer att höjas från 67% till 71%.</p>
7	<p>Digitalisering</p> <p>Digitalisering av läkemedel minskar manuell hantering och administration av läkemedel och avvikelser för undersköterskor och sjuksköterskor. Läkemedelsavvikelser tar lång tid att hantera likaså manuell hantering/signering och kontroll av signeringslistor. Kommuner som infört digital signering ser effektiviseringar. Vård – och omsorgavdelningen ser i första hand att det kan minska överkostnader för mer- och fyllnadstid på särskilt boende.</p>
8	<p>Läkemedelsautomat</p> <p>Utökningen avser 5 läkemedelsautomater till personer i ordinärt boende - som med stöd av automat kan hantera sina läkemedel självständigt. Andra kommuner som infört automater upplever effektiviseringar. Om införande av läkemedelsautomater medför fem minskade besök av hemtjänsten/dag- kan det bidra till effektiviseringar motsvarande 328 tkr/år. (15x165x365) (Beviljad tid x personalkostnad x 365 dagar). Vård – och omsorgavdelningen ser att införandet i första hand kan minska överkostnader för hemtjänsten.</p>
9	<p>Utskrivningsklara</p> <p>Nya bestämmelser i socialtjänstförordningen träder i kraft 2018-01-01. Från 5 dagar(exklusive helg) till 3 dagar(inklusive helg). Ännu osäkert på vilket sätt verksamheten och kontot för utskrivningsklara kommer att påverkas.</p>
10	<p>Kaffe för alla, politiskt förslag</p> <p>Budget för införande av kostnadsfritt kaffe för personal inom VoO. Beräkning baseras på kostnaden för personal i Stadshuset/person/år.</p>
11	<p>Hemtjänst</p> <p>Budget för hemtjänst kan minskas, p.g.a. avslut av omfattande insatser i ett ärende inom ordinärt boende.</p>

12	Utbildningskonto sparbetning Sparbetning som avser 2018 medför att enbart nödvändiga och lagstadgade utbildningar samt sommarintroduktion kan genomföras inom VoO. Merparten av personal och vikarier inom vård- och omsorgsavdelningen är baspersonal vilket medför att avdelningen har höga kostnader för vikarier i samband med utbildningar. Baspersonal kan inte delta på utbildningar utan ersättare. Återläggning av budget 2019. Risk finns att verksamhetsutveckling och kvalitet inom området kan komma att påverkas negativt. Utbildning bedöms som viktig för motivation och god kvalitet i verksamheten.
13	180 kronorspaket Höjning från 160 kr till 180 kr/månad för förbrukningsartiklar som ligger utanför maxtaxan. Den enskilde som bor på särskilt boende och som inte kan få hjälp av anhörig att inhandla förbrukningsartiklar kan betala avgift och få hjälp med inköp av verksamheten.(Toalett-hushållspapper, tvätt-sköljmedel, tvättlappar, soppsåsar och rengöringsmedel) Höjningen påverkar även kostnader för förbrukningsartiklar vid parboende.
14	Lönejustering Kompensation från löneökningsspotten avseende helårseffekt av lönerrevision 2017.
15	Värmlandstrafik Kostnadsökning baserad på prognos från Värmlandstrafik avseende Hagfors kommuns kostnader 2018 för färdtjänst.

Engångskostnader och rearesultat		2018
	Tusental kronor	
1	Schablon	
Totala engångskostnader och rearesultat 2018		0

INVESTERINGSBUDGET 2018-2020

Belopp i tusental kronor

	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Total utgift
Enskilda projekt				
1 Energieffektiviseringar	1 000			1 000
2 Bredband i kommunen			2 700	2 700
3 Flygplatsen		3 700		3 700
4 Ny lekutrustning och renovering lekplatser, förkolor samt inkl allmänna lekplatser från 2016	600			600
5 Komplettering lekutrustning förskolor/skolor		100	100	200
6 Omgöring av dagvattenavrinning i kommunens fastigheter	500			500
7 Åtgärder vid värmebölja för SÄBO		600		600
8 Phoniro lock	158			158
9 Sundsbron	2 500			2 500
10 Fastighet pga komponentavskrivning	4 000	4 500	4 500	13 000
11 Gatubelysning pga komponentavskrivning	1 000	1 100	1 100	3 200
12 Övrigt flyg pga komponentavskrivning	200	250	250	700
13 Gata pga komponentavskrivning	2 500	2 750	2 750	8 000
14 Tillgänglighetsanpassningar offentliga miljöer (SBU)	200	200		400
15 Fortsatt anpassning skolgård Kyrkheden (SBU)	500			500
16 Installation av tagglås/kortlås	150	150		300
17 Råda skola nyprod F-3	8 000	4 100		12 100
18 Ombyggnad och renovering av befintlig gymnastiksal Råda		2 000		2 000
19 Förtätningspott Älvstranden/anpassning gemensamhetsytor Hagfors	800	500	500	1 800
20 IT/Nätverk Forsskolan	200			200
21 Prästkragen virum, tillgänglighetsanpassning mm Råda			1 500	1 500
22 Skötbord Milan	65			65
23 Anpassningar aulan ABC, Ljud- och ljusanläggning	350			350
24 Ombyggnad Entré Älvstranden	350			350
25 Anpassning förråd i idrottslokaler	60			60
26 Upprustning lunch/fikarum stadshuset	400	200		600
27 Förvaltningssystem fastighet		300	100	400
28 Omklädningsutrymmen, tillgänglighetsanpassning, badet		3 500		3 500
29 Matsalshuset Kyrkheden skola	2 500			2 500
30 Häggården omklädningsrum, sammanträdesrum och tvättstuga	1 200			1 200
31 Digitalisering äldreboende inkl låssystem/kommunalt nätverk fiber	100			100
32 Utbyggnad Häggården SÄBO 5 lgh	10 000	12 000		22 000
33 Utbyggnad Lillåsen 10 lgh		10 000	17 000	27 000
34 Anpassning Tranan hiss, ny entré + tillgänglighetsanpassningar		1 000		1 000
35 Möbler inom LSS-boenden	100			100
36 Biblioteket in-utlåning	100			100
37 Ljuddämpande möbler matsal, Sunnemo	45			45
38 Möbler sal 26 + SFI, 3 klassrum	150			150
39 Laddningsskåp för IT-utrustning åk 4-6 (Hagfors skolområde)	200			200
40 NO-utrustning	100			100
41 Lifecare IT system grundskola, förskola & barnomsorg	140			140
42 Inredning ny förskoleavdelning	200			200
43 Inredning klassrum förskoleklass, Sunnemo	60			60
44 Kemdräkter Räddningstjänsten	100			100
45 Torrdräkter+flytvästar	50			50
46 Båt Ekshärad Räddningstjänsten			60	60
47 Tvättmaskin larmkläder Räddningstjänsten	80			80
48 Nytt LSS-boende, utredning				
Samlingsanslag				
49 Samlingsanslag ledningsgruppen (fr 2015 ingår även pkt "serviceenheten" här)	400	400	400	1 200
Rullande anslag				
50 Gator & gatubelysning	2 000	2 200	2 200	6 400
Summa skattefinansierad verksamhet	41 058	49 550	33 160	123 768

Enskilda projekt				
50	Överföringsledning från 3ARV	20 000	25 000	45 000
Rullande anslag				
51	Förbättringar VA-nät	2 700	2 500	7 700
52	Vatten och avlopp pga komponentavskrivning	4 500	5 000	14 500
53	Avfall pga komponentavskrivning	700	700	2 100
Summa avgiftsfinansierad verksamhet		27 900	33 200	8 200
SUMMA INVESTERING		68 608	82 750	41 710

BUDGET 2018

KONSEKVENSBESKRIVNING - INVESTERINGSBUDGET

1	Energieffektiviseringar Åtgärder som kan ge en kortare återbetalningstid än 5 år.
2	Bredband i Kommunen Av en total budget på 17,0 Mkr bedöms 2,7 Mkr läggas ner under 2020. Resterande 14,3 Mkr har budgeterats under åren före 2018 och kommer att förbrukas alternativt blir föremål för ombudgetering.
3	Flygplatsen- tvingande EU-certifiering (Klart 1 sep) Avvaktar konsultrapport.
4	Ny lekutrustning och renovering lekplatser vid samtliga förskolor och allmänna lekplatser Upprustning av kommunens lekplatser enligt plan fram till och med 2018
5	Komplettering lekutrustning förskolor/skolor Önskemål om utveckling Sunnemo skola & förskola.
6	Dagvattenavrinning inom kommunala Fastigheter Krav på att separera dagvatten från spillvatten gör att kommunens egna fastigheter måste åtgärdas. Äskande avser förlängning av tidigare beslutad treårsplan 2014-2016. 2016-2017:Kyrkheden, 2018: Kv Borgmästaren. Därefter kan projektet avslutas för interna förvaltningsobjekt.
7	Åtgärder vid värmebölja för SÄBO Förhöjd risk i samband med värmeböljor har konstaterats. Översyn av möjligheter och eventuella krav har genomförts under 2016. Genomförandet förskjutet till 2018.
8	Phoniro Lock Byte från manuell till digital låshantering i hemtjänsten.
9	Sundsbron Att beräkna och renovera den bef bron är inte möjligt då det ej går att fastställa vilken typ bron är dvs hängbro, balkbro eller pelarbro mm. Alternativet är att riva bef bro och ersätta den med en ny mindre hängbro dimensionerad för gång och

	cykeltrafik. I och med att en ny bro ska förläggas behöver den gamla bron att rivas . Kostnadsökningen beror till största del av rivningen av bef bro. Total kostnad 8 500 tkr varav 6 000 tkr budgeterat tidigare.
10	Fastigheter pga komponentavskrivningar Underhållspengar omvandlat till investeringspengar 2016 och framåt.
11	Gatubelysning pga komponentavskrivningar Underhållspengar omvandlat till investeringspengar 2016 och framåt.
12	Flygplatsen pga komponentavskrivningar Underhållspengar omvandlat till investeringspengar 2016 och framåt.
13	Gata pga komponentavskrivningar Underhållspengar har omvandlats till investeringspengar
14	Tillgänglighetsanpassning offentliga miljöer Från och med årsskiftet 2015/2016 är bristande tillgänglighet diskrimineringsgrundande. Fastighetsenheten har sedan tidigare haft regelbundna kontroll utifrån enkelt avhjälpta hinder men avser nu intensifiera arbetet och utöka inventeringsplaner och genomförande av åtgärder för ökad tillgänglighet i offentliga miljöer. Förslag till projektbudget är uppskattad med hänsyn tagen till ett successivt långsiktigt arbete där 2-3 objekt/byggnader kan anpassas årligen.
15	Anpassning skolgård Kyrkheden Personal och elever inom Kyrkhedens skola har under 2015 tagit fram en Vision för hur skolgården skall formas. Visionen har antagits som en gemensam målsättning för Fastighet och Skola och för att möjliggöra genomförandet i enlighet med denna Vision erfordras ytterligare projektmedel då det för 2016 enbart är avsatt medel för de ledningsarbeten som skall genomföras. Under 2017 kommer samtliga beläggningsarbeten att göras, 2018 kommer området att utökas med pergolor och lekutrustning i enlighet med Visionen och för 2019 är planerat att en omgöring av parkeringsytorna för personal och bussangöring skall justeras och omstruktureras. Arbetena 2019 är dock beroende av att nya detaljplaner tas fram och vinner laga kraft.
16	Installation av tagglås/kortlås Förlängning av tidigare beslutat 3-årsprojekt. Plan för säkrare låssystem har tagits fram med prioriteringar på objektnivå. Primärt skalskydd, 2017-2019: Björkdungen, Häggården och Bellmansgården
17	Råda skola nyproduktion F-3 Beslut om igångsättning saknas.
18	Ombyggnad och renovering av befintlig gymnastiksal råda Beslut om igångsättning saknas. Belopp enbart uppskattning.

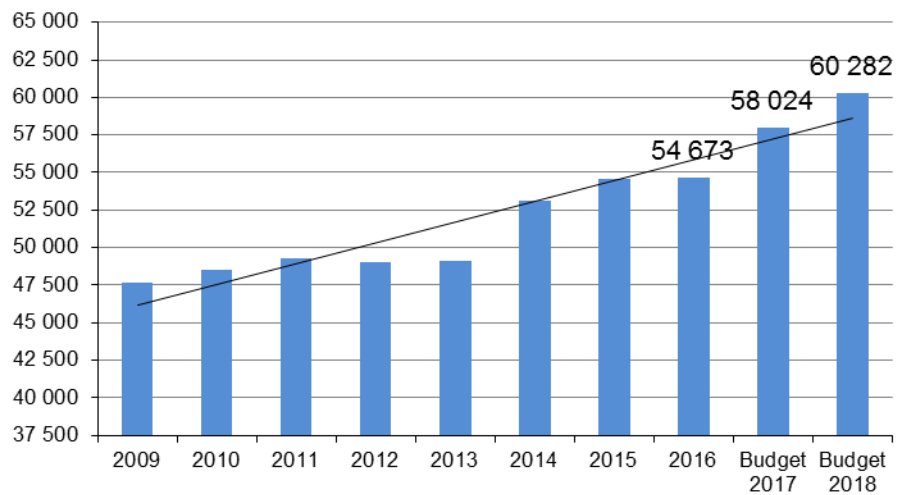
19	Förtätningsspott Älvstranden/anpassning gemensamhetsytor Hagfors Projekt förtätning Älvstranden under ett antal år. Åtgärder har genomfört i syfte att skapa fler studieytor och möta verksamhetens behov av flexibla ytor. Ytterligare åtgärder behöver göras för att möta behovet av såväl fler studieytor som mötesrum, utrymmen för fjärrundervisning samt fler kontorsplatser. Projektet är en samlingspott och fastighetsenheten ansvarar för samordning och fördelning mellan verksamheterna inom objektet. Projektbudgeten för 2018 inkluderar anpassningar av gemensamhetsytor Hagforsen. Inköp och installation av 3 torkskåp och tvättställ/diskbänk. Nydragning vatten och avlopp, kompletteringar av ventilation samt erforderligt material och inventarier
20	IT/Nätverk Forsskolan Komplettering av nätverksuttag och accesspunkter samt utbyte/förbättring av fastighetsnät, siffran är uppskattad utifrån kostnad för likvärdigt projekt på annan skola
21	Anpassning vilrum, tillgänglighetsanpassning mm Råda förskola Anpassning vilrum, personalrum, WC och tillgänglighet till övre plan, problem med tillgänglighet även upptaget i rond. Installation av enbart hiss beräknad till ca 1 Mkr
22	Skötbord Milan Anpassning med höj och sänkbara skötbord, 2 st fasta byts ut, skötborden kostar 16-20 tkr styck och sedan tillkommer frakter, montering och vissa mindre anpassningar
23	Anpassningar aulan ABC, ljud- och ljusanläggning Ny ljud och ljusanläggning - befintlig anläggning är behäftad med flera brister och är så pass till åren att det inte bedöms som rimligt att reparera, förslaget är att istället ersätta befintlig anläggning till en ny modern. Problem även upptagna i fastighetsrond.
24	Ombyggnad Entré Älvstranden På grund av ökade problem med obehöriga i skolmiljön samt skadegörelse och svårigheten att avgränsa allmänna lokalytor från skolans lokalytor föreslås att entrétorget anpassas så att det blir möjligt att avgränsa ytorna, Avgränsning kan ske genom att väggar byggs alternativt att olika typer av gallergrindar installeras. Då väggarna sätts i en allmän yta som inte har särskilda ljudkrav mellan de olika "torgen" har fastighet räknat på en enkel vägg utan särskild ljudklass. Omdragning ventilation, larm och belysning.
25	Anpassning förråd idrottslokaler Inköp och montering förrådsdörrar till Älvstrandshallen för att låsa in skolans utrustning.
26	Upprustning lunch/fikarum Stadshuset Enligt beslut om anpassningar efter möten om dålig stämning. Köket skall rustas upp och anpassas, nya möbler och textilier ska inkluderas. Schablon uppskattad budget, omfattar rivningsarbeten befintligt inrede, mattläggning, målningsarbeten och nytt köksinrede 2018, Inköp möbler och inventarier 2019 samt kompletteringsarbeten tex belysning, textilier.
27	Förvaltningssystem fastighet Fastighetsenheten har sedan 2011 haft ett kontinuerligt arbete med att förbättra dokumentation och kontroll. Flera konkreta åtgärder har gjorts men behov finns av att kvalitetssäkra hantering och dokumentation. Enheten har därför tagit fram förslag på ett fastighetsystem som kan hantera alla revisionspliktiga åtgärder, organisationens brandskyddsarbete, arbetsorder och egenkontroller för att på så vis få en god samlad fastighetsdokumentation och säkerställa att lagstadgade

	kontroller genomförs i tid av rätt person. Systemet kan kopplas till respektive verksamhet för att underlätta för den som är arbetsmiljöansvarig att ta del av information som berör de lokaler man är verksam inom.
28	Omklädningsutrymmen, tillgänglighetsanpassning, badet Renovering, ombyggnad och anpassning badet. Ett förslag har tagits fram för helrenovering av omklädningsrum och duschrum samt anpassningar för att göra badet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Anpassningarna beräknas ta ca 4 månader och den totala kostnaden uppgår till 3,5 Mkr. Renovering skador golv, armaturer/utrustning 2,2 Mkr tillgänglighetsanpassningar 1 Mkr, oförutsett samt konsult/besiktning/provtagningar 300 tkr.
29	Matsalshuset Kyrkheden skola Åtgärder för utredning och korrigerig/reparation av byggnadens grundförutsättningar och grundkonstruktion på grund av sättningar och sprickbildning i bärande delar
30	Häggården omklädningsrum, sammanträdesrum och tvättstuga Verksamheten i Råda har under de senaste åren förtätats samtidigt har verksamheten ökat. Verksamheten har tidigare kunnat lösa tvättstuga, samtalsrum och omklädningsrum genom att vara flexibla inom befintliga ytor, men den ökade bemanningen medför att alla ytor nu används fullt ut. Den tvättstuga som finns behöver därför flyttas för att återigen kunna användas som omklädningsrum. Det omklädningsrum som idag används av herrar måste avskiljas på ett korrekt sätt. På grund av ökad belastning och brandskydds krav behöver två utrymmen för samtal göras iordning, ett större för APT om upp till 20 personer och ett mindre samtalsrum för tec anhörigsamtal, vårdplanering och medarbetarsamtal.
31	Digitalisering äldreboende Nya skärpta regler om bemanning på säbo trädde i kraft 15/4 2016. Detta kan innebära flera olika åtgärder och utfördelad budget är en preliminär pott för att komma igång med arbetet. Fastighetsenheten föreslår att en konsult tas in för att ta ett samlat grepp kring frågan över hela fastighets innehav av lokaler för vård- och omsorg. 100 tkr för utredningsarbeten 2018.
32	Utbyggnad Häggården SÄBO, 5 lgh Utbyggnad av Häggården med 5 lägenheter samt utrymmen för personalrum, kompletterande ombyggnation inom befintliga lokaler för hemtjänsten, beräknat på 550 kvm. Avsättning för inventarier inkluderat. Befolkningsprognos 2017- 2026 från Statisticon, som presenterades i februari 2017 visar att andelen 80 år och äldre ökar i snabbare takt än vad tidigare prognoser visat. Vård- och omsorgsavdelningen har under 2016 haft ett ökat antal personer som väntat på särskilt boende. Ökningen är störst i centrala Hagfors samt Råda. Andel 80+ är de som får mest insatser av vård- och omsorgsavdelningen. Statistiskt har ca 12,5% av nämnda åldergrupp behov av lägenhet på särskilt boende.
33	Utbyggnad Lillåsen, 10 lgh Utbyggnad av Lillåsen med 10 lägenheter, dokumentationsrum, sköljrum, förråd och biutor beräknat på 700 kvm. Avsättning för inventarier inkluderat. Bygger på samma underlag som punkt 32. Ytterligare 5 lägenheter kan behövas 2023-2026, avvaktar kommande prognoser.
34	Anpassningar Tranan hiss, ny entré + tillgänglighetsanpassningar Tillgänglighet, anpassningar Upptaget i Fastighetsrond samt på besiktning.

35	Möbler inom LSS Inventering av möbler inom samtliga boenden LSS har genomförts. Slitna och trasiga möbler behöver ersättas för att boendena skall hålla en godtagbar standard. Flera boenden inom socialpsykiatri medför att nuvarande tvätt-utrustning inte räcker till. Boendet behöver komplettera med ytterligare en tvättmaskin och torktumlare för en ändamålsenlig verksamhet.
36	Biblioteket in-utlåning En in- och utlåningsautomat för självbetjäning byts ut.
37	Ljuddämpande möbler matsal Sunnemo Färdigställande med ljuddämpande möbler till Sunnemo skolas matsal. Halva möblemanget byttes ut 2016.
38	Möbler sal 26 + SFI, 3 klassrum Utslitna möbler som behöver bytas ut. I samband med utbytet i sal 26 på Kyrkhedens skola byts det till höga bänkar som en arbetsmiljöåtgärd.
39	Laddningsskåp för IT-utrustning åk 4-6 (Hagfors skolområde) Behövs för att kunna genomföra digitaliseringen i skolan .
40	NO-utrustning Inredning till preparationsrum som iordningsställts i samband med förtätningsprojektet på Älvstranden.
41	Lifecare IT system grund- och förskola samt barnomsorg Produktuppdatering av Barn- och bildnings äldre verksamhetssystem Procapita till det nya Lifecare, för att kunna tillgodose verksamhetens behov. Den här uppdateringen omfattar grund- och förskola samt barnomsorg.
42	Inredning ny förskoleavdelning Kostnad i samband med öppnande av ny förskoleavdelning.
43	Inredning klassrum förskoleklass, Sunnemo Omdisponering av lokaler i Sunnemo skola/förskola för att rymma fler barn i förskolan. Anpassningar görs i ett klassrum för att kunna nå målen i förskoleklassen.
44	Kemdräkter Räddningstjänsten Befintliga dräkter är tio år och uttjänta.
45	Torrdräkter+flytvästar Befintliga dräkter är tio år och uttjänta.

46	Båt Ekshärad Räddningstjänst Finns idag en liten båt med motor troligen från 80-talet. I takt med ökade aktiviteter på Klarälven finns behov av att uppgradera utrustningen.
47	Tvättmaskin larmkläder Räddningstjänsten Inköp för tvätt av larmkläder i egen regi. Idag utförs tvätt av extern leverantör till kostnad om ca 40 tkr/år. Återbetalningstid ca 2 år.
48	Nytt LSS-boende, utredning LSS-verksamheten har idag vakanta boendeplatser och en trapphuslösning i "malpåse". I dagsläget är boendeplatser rätt dimensionerat, däremot finns behov av justering för att motsvara omvårdnadsbehov och den fysiska tillgängligheten. Inom fem år slutar 10 elever sin skolgång och kan vara i behov av boendeplats LSS. Sex personer har idag ett gynnande beslut om boende, vilket de valt att inte fullfölja. En utredning behöver fastställa på vilket sätt boendebehoven bäst tillgodoses, genom gruppboende eller serviceboende samt huruvida boendeformen kan lösas inom befintligt fastighetsbestånd eller om det krävs en nybyggnation. Prognos idag är att ytterligare ett boende LSS behöver finnas tillgängligt senast 2020.
49	Samlingsanslag ledningsgruppen Anslaget skall täcka eventuella förändringar inom samtliga verksamheter.
50	Gator & gatubelysning Ett eftersatt underhåll gör att anslagen behöver ökas i framtiden. Samt att spara energi.
51	Överföringsledning från 3 ARV 3 ARV tas bort och spillvattnet överförs till Lappkärr. Bef ARV är i stort renoveringsbehov. Minskad transport av slam vid en överföringsledning. I och med den nya ledningen kommer även ett 150 tal nya hushåll i utsatta områden för översvämning ha möjlighet att ansluta sig till kommunalt ledningsnät.
52	Förbättringar VA-nät Löpande anslag. Nätet har ett stort ackumulerat reinvesteringsbehov
53	Vatten och avlopp pga komponentavskrivningar Underhållspengar har omvandlats till investeringspengar
54	Renhållning pga komponentavskrivningar Underhållspengar har omvandlats till investeringspengar

VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD, KR / INV

INVESTERINGARS SJÄLVFINANSIERINGSGRAD UNDER FEM ÅR

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018
Årets resultat, Mkr	16,9	15,4	23,5	10,2	2,5
Avskrivningar, Mkr	42,8	29,9	30,0	33,4	34,8
Årets resultat + avskrivningar, Mkr	59,7	45,3	53,5	43,6	37,3
Investeringar, Mkr	44,5	15,3	25,9	41,9	68,6
Självfinansieringsgrad i % per år	134%	295%	207%	104%	54%
Självfinansieringsgrad i % summering av fem år			211%	183%	122%